Sprawozdanie Zarządu Głównego Stowarzyszenia *Otwarta Rzeczpospolita* styczeń - grudzień 2009 roku

W 2009 roku Stowarzyszeniem *Otwarta Rzeczpospolita* kierował zarząd, w którego skład wchodzili:

Paula Sawicka (Prezes), Maciej Geller (Wiceprezes), Zofia Radzikowska (Wiceprezes), Barbara Chęcińska/ Elżbieta Petrajtis O'Neill* (Skarbnik), Marek Gumkowski, Monika Wieczyńska.

Komisja Rewizyjna: Elżbieta Janicka, Małgorzata Melchior, Maria Ofierska.

Radca prawny: Michał Pankiewicz.

31 grudnia 2009 roku *Otwarta Rzeczpospolita* liczyła 229 członków zwyczajnych: (w Krakowie – 11, w Poznaniu - 4, w Łodzi – 5, w Lublinie i w Piecach po 2, w Toruniu, Częstochowie, Opolu, Oświęcimiu, Tomaszowie Lubelskim, Kędzierzynie Koźlu, Kleszczelach, Będzinie, Szydłowcu i na Helu po 1, w Holandii – 3, w Niemczech i w Kanadzie po 2, w USA - 6, w Katarze, Szwecji, Danii i Anglii po 1 – razem 51 osoby). Pozostali członkowie to mieszkańcy Warszawy i okolic. Na liście OR jest także 55 członków wspierających. W minionym roku przyjęliśmy 12 nowych członków. Z listy nikogo nie skreślono.

W roku 2009 żegnaliśmy zmarłych członków Otwartej Rzeczpospolitej:
Joannę Wiszniewicz
Ewę Rzetelską-Feleszko
Barbarę Chęcińską
Helenę Eilstein
Janinę Bauman

W minionym roku Stowarzyszenie zatrudniało siedem (7) osób: Ewa Haberka zajmowała się sprawami członkowskimi oraz nadzorowała całość pracy biura (umowa zlecenie), Anna Kwiecień prowadziła biuro *Otwartej Rzeczpospolitej* (½ etatu); ze środków projektu *Prawo przeciw nienawiści* zatrudnialiśmy Amudenę Rutkowską (do 30.10.09 cały etat/ koordynatorka projektu), Andrzeja Smosarskiego (do 30.10.09 ½ etatu/ asystent koordynatora projektu), Paweł Kwiecień (umowa zlecenia/ opieka nad stroną internetową), Adam Kwiecień (umowa zlecenie/asystent projektu ds. prawnych). Księgowość prowadziła Bożena Rodziewicz (biuro rachunkowe - Bożena Rodziewicz. Usługi księgowe).

Biuro Otwartej Rzeczpospolitej w okresie finansowania projektu było czynne: poniedziałki 14.00-18.00' wtorki-piątki 10.00-14.00 ; od listopada musieliśmy w większym stopniu korzystać z pracy wolontariuszy i ograniczyć pracę biura, które jest obecnie czynne: Poniedziałki 14.00-18.00 i czwartki 10.00-14.00

W okresie objętym sprawozdaniem odbyło się sześć zebrań Zarządu Głównego.

Sprawozdanie merytoryczne

1. Projekt *Prawo przeciw nienawiści*

2. Konkurs prac magisterskich im. Jana Józefa Lipskiego

3. Projekt *Drogą bohaterów warszawskiego getta*

4. Projekt *Podróż w nieznane – Przystanek Siekierki*

5. Spotkania i konferencje
   - uczestniczyliśmy
   - zorganizowaliśmy

6. Oświadczenia i interwencje

---

* We wrześniu 2009 roku zmarła Barbara Chęcińska. Od 5 października obowiązki skarbnika pełni Elżbieta Petrajtis - O' Neill.

7. Strona internetowa i promocja Stowarzyszenia

1.Projekt „Prawo przeciw nienawiści"

Podstawowe działania realizowane w projekcie *Prawo przeciw nienawiści* można podzielić na cztery kategorie tematyczne.

Pierwsza z nich, to część badawcza zakładająca **analizę materiału zawartego w aktach sądowych** spraw karnych dotyczących propagowania faszyzmu, mowy nienawiści, znieważania ze względu na pochodzenie etniczne, a także przemocy o podłożu rasistowskim. Początkowo planowaliśmy skupienie się wyłącznie na sprawach z artykułów 256 k.k. (propagowanie faszystowskiego ustroju państwa i nawoływanie do nienawiści na tle różnic rasowych, wyznaniowych) oraz 257 k.k. (publiczne znieważenie z powodu przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, wyznaniowej i/lub naruszenie nietykalności cielesnej z tego powodu), później jednak postanowiliśmy wziąć pod uwagę również art. 119 k.k., obejmujący przestępstwa stosowania przemocy z powodu przynależności narodowej, etnicznej i wyznaniowej. W efekcie udało nam się zbadać 38 spraw, których szczegóły opisaliśmy w ankietach. Ankiety te stanowiły następnie materiał porównawczy dla ekspertów dokonujących analizy zgromadzonego materiału.

Kolejny ważny element projektu to **monitoring aktów nienawiści** i sposobów reagowania na nie instytucji publicznych. Służył nam do tego codzienny monitoring prasy, wykonywany zarówno samodzielnie poprzez wyszukiwanie odpowiednich informacji w Internecie i prasie tradycyjnej, jak i dostarczany nam przez firmę zajmującą się profesjonalnym selekcjonowaniem artykułów prasowych pod kątem dobranych przez nas słów kluczowych. Zaletą tej ostatniej formy monitoringu była możliwość dotarcia do lokalnych tytułów prasowych w całej Polsce, ukazujących się jedynie w formie papierowej i mających zasięg nie większy niż teren gminy. Przeglądając prasę lokalną zauważyliśmy, że oprócz informacji przez nas poszukiwanej, duża liczba artykułów opisuje działania miejscowej społeczności (władz, nauczycieli, młodzieży) przeciwstawiające się ksenofobii i rasizmowi. Uznaliśmy, że nie odnotowanie takich zdarzeń w raporcie dawałoby nieprawdziwy obraz polskiej rzeczywistości, zwłaszcza, że liczba różnego rodzaju pozytywnych społecznych inicjatyw była znacznie większa niż incydentów negatywnych. Stąd pomysł wydania, jako osobnej publikacji, rejestru zatytułowanego *Lokalne inicjatywy na rzecz tolerancji*.

Przez cały czas trwania projektu podejmowaliśmy **interwencje prawne** polegające na składaniu zawiadomień do odpowiednich prokuratur. Niestety, niewielka ich część doprowadziła do rozpoczęcia śledztwa lub (co jeszcze rzadsze) do zbadania sprawy przez sąd. Jedna ze spraw została przez nas wykorzystana jako doskonały materiał porównawczy, ilustrujący działanie prokuratur w Polsce (skarżone zdarzenie miało miejsce w 14 miejscowościach, co oznaczało złożenie zawiadomień o jednakowej treści do 14 prokuratur) – każda inaczej potraktowała nasze zawiadomienia. Szczegółowy opis naszych potyczek z prokuraturami zawiera artykuł *Prokuratura wobec gloryfikacji zbrodni Eligiusza Niewiadomskiego*, zamieszczony w zeszycie *Interwencje prawne i obywatelskie*.

Równolegle do działań prawnych podejmowaliśmy **interwencje obywatelskie**. Wysyłaliśmy pisma do lokalnych władz tych miejscowości, w których doszło do niepokojących nas zdarzeń, listy do prasy by nagłaśniała konkretny problem, niekiedy interweniowaliśmy telefoniczne, a w kilku przypadkach prowadziliśmy korespondencję z policją by dowiedzieć się, czy dane wydarzenie miało faktycznie miejsce i jakie kroki zostały podjęte z celu znalezienia sprawców.

Informacje o kolejnych etapach naszych działań zamieszczaliśmy na bieżąco na **stronie internetowej**, której rozbudowę umożliwiło otrzymane dofinansowanie.

Końcowa publikacja „Raport 2008/2009", podsumowująca projekt *Prawo przeciw nienawiści* składa się z sześciu następujących zeszytów:

1. Poradnik obywatela
2. Przestępstwa z nienawiści w Polsce na podstawie badania akt sądowych z lat 2007-2009
3. Nietolerancja w Polsce. Kronika wydarzeń na podstawie monitoringu prasy 2008/2009
4. Interwencje prawne i obywatelskie 2008/2009
5. Lokalne inicjatywy na rzecz tolerancji w Polsce na podstawie monitoringu prasy 2008/2009
6. Mowa nienawiści a wolność słowa. Debata wokół artykułów 256 i 257 kodeksu karnego.

Raport 2008/2009 został wydany w 1000 egzemplarzach.

29 października, na spotkaniu w sali konferencyjnej im. Jerzego Turowicza, w siedzibie Fundacji im. Stefana Batorego, podsumowaliśmy projekt, zaprezentowaliśmy Raport 2008/2009 i poddaliśmy go osądowi zebranych. Efekty projektu komentowali nasi eksperci: Alina Cała , Michał Jagielski, Andrzej Malanowski, Antoni Sułek.

2. Konkurs Prac Magisterskich im. Jana Józefa Lipskiego

W 2009 roku miała miejsce XIV edycja konkursu. Do oceny zakwalifikowano 59 prac. Nagrodzono 10 osób (nagroda pierwszego stopnia im. Jacka Kuronia, trzy nagrody drugiego stopnia, wyróżnienie specjalne Stowarzyszenia *Otwarta Rzeczpospolita*, wyróżnienie specjalne im. Gajki Kuroniowej, cztery wyróżnienia). Uroczystość rozdania nagród finansowych i rzeczowych odbyła się 24 czerwca w sali im. Adama Mickiewicza PAN. Jury konkursu obradowało w składzie: Grażyna Borkowska, Włodzimierz Borodziej, Alina Brodzka-Wald, Michał Głowiński, Aleksandra Jasińska-Kania, Mirosława Marody, Szymon Rudnicki, Małgorzata Szpakowska i Marek Zaleski.

25 czerwca w Stołecznej Gazecie Wyborczej ukazała się notatka autorstwa Wojciecha Karpieszuka o bieżącej edycji konkursu wraz ze zdjęciem z uroczystości rozdania nagród.

3. Drogą Bohaterów Warszawskiego Getta.

19 kwietnia, po raz czwarty spotkaliśmy się pod Pomnikiem Bohaterów Getta, by z zaproszonym uczniami warszawskich i podwarszawskich szkół, podążać Traktem Pamięci, towarzysząc w tej drodze Markowi Edelmanowi. To było ostatnie z Nim spotkanie. 20 kwietnia wspólnie z Żydowskim Instytutem Historycznym zorganizowaliśmy pokaz monodramu **„Już więcej nic nie pamiętam...”**, opartego na wspomnieniach Adiny Blady–Szwajgier, w wykonaniu jej córki Aliny Świdowskiej. Na spektakl zaprosiliśmy członków naszego stowarzyszenia i uczniów szkół gimnazjalnych i licealnych z Warszawy i okolic Warszawy. Projekt sfinansowaliśmy z budżetu Otwartej Rzeczpospolitej. Monodram wszedł do programu Teatru na Woli.

4. Projekt “Podróż w nieznane – Przystanek Siekierki”

Projekt "Przystanek Siekierki" powstał z inicjatywy Amudeny Rutkowskiej, koordynatorki projektu „Prawo przeciw nienawiści” i przez nią został społecznie zrealizowany. Celem była pomoc dzieciom przebywającym w ośrodku dla uchodźców na warszawskich Siekierkach. To miejsce nietypowe, bo przebywali tam ludzie pochodzący z bardzo różnych miejsc świata - z Czeczenii, Rosji, Białorusi, Ukrainy, Gruzji, Dagestanu, Somalii, Mongolii itp. W momencie rozpoczynania projektu, w ośrodku przebywało 22 dzieci, którym dwie wolontariuszki (Amudena Rutkowska i jej koleżanka) organizowały czas wolny. W czasie pierwszych dwóch miesięcy realizacji projektu poważnie (do siódemki) zmniejszyła się grupa dzieci zamieszkujących w ośrodku. Jednocześnie stale przyjeżdżały i opuszczały (po ok. 3 tygodniach) ośrodek nowe dzieci, co sprawiło, że integrowanie się grupy i organizowanie zajęć, w które mogliby się wszyscy jednakowo włączyć okazało się trudnym zadaniem. A założone przez wolontariuszki cele projektu to między innymi: integracja dzieci pochodzących z różnych stron świata. Cele te były realizowane poprzez szereg przygotowanych dla dzieci zajęć o charakterze edukacyjno-rekreacyjnym (zajęcia plastyczne, gry i zabawy edukacyjne oraz sportowe na terenie ośrodka, a także wycieczka do Łazienek, trzy wyjścia do kina, wizyta w Społecznym Gimnazjum na Raszyńskiej, w którym zorganizowano mikołajki dla dzieci ze wszystkich ośrodków dla uchodźców oraz wizytę w parku zabaw Hula Kula). Projekt musiał być zakończony przed czasem z powodu likwidacji ośrodka.

5. Spotkania:

- **zorganizowaliśmy**

a) 2 lutego w siedzibie *Otwartej Rzeczpospolitej* odbyło się spotkanie nauczycieli szkół polskich i niemieckich, w czasie którego wymieniono doświadczenia związane z nauczaniem o tragedii Holocaustu w obu krajach. Ze strony OR w spotkaniu wzięła udział Anna Kloza, nauczycielka języka polskiego z Białegostoku oraz Bogusław Jędruszczak, nauczyciel historii w stołecznym liceum. Relację ze spotkania zamieściliśmy na stronie internetowej. Gości zainteresował również realizowany przez nas w latach 2002 – 2004, program *Szkoła Otwartości*. Nauczyciele obu krajów wyrazili chęć udziału w kolejnych spotkaniach.

b) 29 października. Konferencja na zakończenie projektu *Prawo przeciw nienawiści*.

- **uczestniczyliśmy**

c) 9 lutego. ***Przeszłość wobec przyszłości*** – konferencja zorganizowana przez Zakład Praw Człowieka Wydziału Prawa i Administracji UW. Panel pierwszy konferencji poświęcono wolności słowa w kontekście jej wykorzystywania do negowania zbrodni nazistowskich oraz obarczania narodu polskiego odpowiedzialnością za przestępstwa funkcjonariuszy systemów totalitarnych (referaty Wojciecha Sadurskiego, Ireneusza Krzemińskiego) oraz zjawisku negacjonizmu (referat Aleksandry Gliszczyńskiej z Poznańskiego Centrum Praw Człowieka PAN). Konferencji przysłuchiwał się nasz pracownik Andrzej Smosarski, jego obszerna relacja z konferencji zamieszczona została na naszej stronie internetowej.

d) 19-20 lutego. Konferencja na zakończenie ***Europejskiego Roku Dialogu Międzykulturowego*** w Polsce. *Otwartą Rzeczpospolitą* reprezentowała Monika Wieczyńska, której relacja zamieszczona jest na naszej stronie internetowej.) 17 marca. W Wiedniu odbyła się konferencja poświęcona zwalczaniu antysemityzmu w regionie OBWE. Organizatorzy to ODiHR (Office for Democratic Institutions and Human Rights) i OBWE. *Otwartą Rzeczpospolitą* reprezentowała Elżbieta Petrajtis-O'Neill (członek zarządu).

e) zarząd *Otwartej Rzeczpospolitej* postanowił przystąpić do ***"Inicjatywy społecznej 1989-2009"***, mającej na celu uczczenie rocznicy dwudziestolecia demokratycznych przemian w Polsce. Książka Francka Pavloffa „Brunatny poranek" przełożona przez Barbarę Chęcińską oraz scenariusz lekcji do tej lektury jest wkładem naszego stowarzyszenia w tę akcję.

f) 11 lutego przedstawiciele *Otwartej Rzeczpospolitej* - Paula Sawicka, Amudena Rutkowska i Adam Kwiecień uczestniczyli w 33 posiedzeniu Sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Paula Sawicka dwukrotnie zabierała głos. Zwróciła uwagę, że w dyskusji o treściach szowinistycznych i rasistowskich w mediach publicznych pomija się fakt, że na czele TVP stoi były neonazista, że administracja legalizuje demonstracje, o których z góry wiadomo, że będą otwarcie propagować szowinistyczne i rasistowskie hasła, a obywatelom, którzy chcieliby przeciw temu zaprotestować nie daje się takiej możliwości. W drugiej omawianej przez Komisję sprawie - realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Dyskryminacji - zauważyła, że wciąż nie wykorzystuje się istniejących gotowych projektów edukacyjnych, jak np. projekt zespołu prof. Barbary Weigl, który potwierdził efektywność wprowadzania do nauczania najmłodszych dzieci treści, pozwalających im oswoić się z innymi kulturami, narodami, obyczajami i religiami.

g) 18-19 marca. na Uniwersytecie Środkowo-Europejskim (CEU) w Budapeszcie odbyło się międzynarodowe sympozjum ***„Anti-Semitism in Contemporary Europe"***. W sympozjum uczestniczyła Amudena Rutkowska. Jednym z organizatorów sympozjum była Ambasada RP w Budapeszcie, a wśród referentów - Antoni Sułek z Instytutu Socjologii UW i Rafał Pankowski ze stowarzyszenia Nigdy Więcej.

h) 21 października, podczas krótkiej wizyty w Warszawie, wiceprezydent USA Joe Biden spotkał się w siedzibie Giełdy Papierów Wartościowych z liderami społeczeństwa obywatelskiego. Do grona przedstawicieli ośmiu organizacji pozarządowych została zaproszona Paula Sawicka. Wiceprezydent Biden interesował się rozwojem społeczeństwa obywatelskiego i demokratyzacją życia społecznego w Polsce, kraju, który - jak podkreślił - najpomyślniej wśród państw postkomunistycznych przechodzi proces transformacji.

i) 16 października. Konferencja ***"Nie - dla rasizmu w sporcie"*** zorganizowana przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania. W konferencji wziął udział Minister Sportu i Turystyki, Podsekretarz Stanu w MSWiA oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych. Uczestnicy opowiadali o podejmowanych przez nich działaniach mających przeciwdziałać dyskryminacji rasowej w sporcie. Przedstawicielka *Otwartej Rzeczpospolitej*- Monika Wieczyńska podpisała powstałą w trakcie konferencji deklarację: Nie – dla rasizmu w sporcie.

j) 30 listopada w Poznaniu odbyła się konferencja "Mowa nienawiści vs. wolność słowa - aspekty prawne i społeczne". Andrzej Malanowski oraz Adam Kwiecień reprezentowali *Otwartą Rzeczpospolitą* i na zaproszenie organizatorów z Poznańskiego Centrum Praw Człowieka INP PAN przedstawili referat na temat orzecznictwa sądów polskich dotyczącego granic swobody wypowiedzi w odniesieniu do nienawistnych treści. Sprawozdanie z konferencji opracuje i opublikuje PCPC.

k) 2 grudnia przedstawiciele *Otwartej Rzeczpospolitej* - Paula Sawicka, Monika Wieczyńska i Paweł Kwiecień, uczestniczyli w 50 posiedzeniu Sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Komisja rozpatrywała informację Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania o realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Dyskryminacji Rasowej, Ksenofobii i Związanej z Nimi Nietolerancji 2004-2009. Paula Sawicka zabierając głos w dyskusji podkreśliła, że w sprawozdaniu pełnomocnika zabrakło wyraźnego stwierdzenia, że Program nie został zrealizowany.

l) 5 grudnia przedstawiciele *Otwartej Rzeczpospolitej* wzięli udział w I Festiwalu Praw Człowieka. Pomysł Festiwalu Praw Człowieka należy do trójki warszawskich uczniów liceum im. Aleksandra Fredry na Muranowie. W godzinach od 10 do 20 *Otwarta Rzeczpospolita* miała do dyspozycji salę szkolną, gdzie prezentowaliśmy nasze wydawnictwa, a członek OR - Przemysław Wiszniewski - odpowiadał na pytania zainteresowanych gości. Nasze „stoisko" odwiedziło ok. 10 osób. Adam Kwiecień przygotował warsztaty oparte na publikacji „Poradnik Obywatela – co zrobić, gdy spotkamy się z mową nienawiści", jednak zainteresowanie festiwalem było małe i chętnych do udziału w warsztatach zabrakło.

6. Oświadczenia i interwencje

a) styczeń - list otwarty Do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wyrażający oburzenie z powodu decyzji Rady Nadzorczej TVP SA powołującej na stanowisko zarządcy telewizji publicznej pana Piotra Farfała, który swoją

działalność dziennikarską rozpoczął od wydawania gazetek głoszących agresywny antysemityzm i rasistowski kult „aryjskiej siły" i był działaczem organizacji wyznających ideologię neofaszystowską i nacjonalistyczną, takich jak Stronnictwo Narodowe „Szczerbiec", Narodowe Odrodzenie Polski czy Młodzież Wszechpolska. W odpowiedzi, przewodniczący KRRiT napisał, że nie posiada uprawnień do odwołania prezesa TVP, ale decyzje te podlegają kontroli sądowej i w tym zakresie podjął stosowne działania. Dalszych informacji nie było.

b) marzec - zarząd *Otwartej Rzeczpospolitej* poparł akcję Stowarzyszenia Nigdy Więcej oraz Grupy 3 fala, mającą na celu zakazanie sprzedaży na portalu aukcyjnym Allegro odzieży i gadżetów propagandowych z symboliką nazistowską i rasistowską oraz pism, wydawnictw książkowych i muzycznych rozpowszechniających takie ideologie.

c) marzec – *Otwarta Rzeczpospolita* zachęca do podpisania internetowej petycji dotyczącej wyrzucenia z wyszukiwarki Google antysemickiej strony. Wpisując do wyszukiwarki Google hasło "Jew" ("Żyd") pierwszym wynikiem, jaki otrzymamy, będzie antysemicka strona jewwatch.com

d) marzec - w poczuciu obywatelskiej bezradności wobec sytuacji związanej z powołaniem 27 marca ub. r. na p.o. prezesa TVP byłego neofaszysty Piotra Farfała, skierowaliśmy list do Marszałka Sejmu, Marszałka Senatu, Premiera RP, Ministra Skarbu Państwa, Przewodniczącej Sejmowej Komisji Kultury, Posłów i Senatorów. Wzywamy w nim do podjęcia działań, które doprowadzą do odwołania Piotra Farfała. Nie wszyscy adresaci udzielili odpowiedzi; pozostali, nie ustosunkowując się merytorycznie do problemu, wyjaśniali, że brak im kompetencji do podjęcia decyzji. Nasz protest publicznie poparli Andrzej Seweryn, Krzysztof Krauze, Agnieszka Holland. Nasz protest, wspierany także przez AEDH znalazł oddźwięk na forum europejskim, np. stacja TV ARTE zerwała współpracę z TVP.

e) maj - po kolejnej rasistowskiej napaści na czarnego studenta Collegium Civitas Zarząd *Otwartej Rzeczpospolitej* poparł stanowisko rektora i studentów CC w tej sprawie i przyłączył się do petycji skierowanej do Pani Prezydent Warszawy i Komendanta Stołecznego Policji. Zarząd *Otwartej Rzeczpospolitej* apelował do członków i sympatyków o podpisywanie petycji.

f) sierpień – Zarząd *Otwartej Rzeczpospolitej* podpisał petycję pana Wojciecha Załuskiego. Dotyczy ona zaprzestania przez firmy Ruch SA oraz Kolporter SA kolportażu gazety "Co z tą Polską" oraz współpracy z Leszkiem Bublem i wydawnictwem Infopress Poland sp. z o.o.

g) listopad – W związku z dewastacją cmentarza żydowskiego w Sopocie (1 listopada) podjęliśmy następujące kroki:

- skierowaliśmy list do Prezydenta miasta Sopotu z podziękowaniem za błyskawiczną reakcję miasta i doprowadzenie cmentarza do porządku;
- skierowaliśmy do prokuratury zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa. Odpowiedziano, że zostało dołączone do prowadzonego postępowania.

h) listopad – w związku z wydarzeniami sprowokowanymi przez legalną demonstrację ONR 11 listopada w Warszawie podjęliśmy następujące kroki:

- skierowaliśmy list (16.11.09) do Prezydent Miasta st. Warszawy Hanny Gronkiewicz – Waltz. Odpowiedziano nam, że nie było podstaw do zakazania zgromadzenia publicznego, a przebieg zgromadzenia był nadzorowany przez Policję, chociaż nasze pytanie dotyczyło przede wszystkim tego, dlaczego go nie przerwano, skoro stało się demonstracją rasizmu, faszyzmu i nietolerancji. W nieoficjalnej rozmowie urzędnik wyjaśniał, że zapisana w ustawie możliwość rozwiązania demonstracji jest praktycznie nie do zrealizowania.
- skierowaliśmy list (11.09) do Komendanta Stołecznego Policji z pytaniem, dlaczego Policja nie podjęła interwencji w obliczu łamania art.256 k.k. przez demonstrantów. Odpowiedziano, że w Komendzie rejonowej Policji Warszawa I wszczęto dochodzenie w sprawie publicznego nawoływania ..., a przebieg zgromadzenia ONR był obserwowany przez przedstawicieli Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego U.M., którzy nie znaleźli podstaw do jego delegalizacji.
- Skierowaliśmy (16.11.09) zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa do Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście.

7. Strona internetowa i promocja Stowarzyszenia

Otwarta Rzeczpospolita cieszy się rosnącym zainteresowaniem. Świadczą o tym kierowane do naszego biura pytania oraz liczba wejść na stronę internetową. Udzielaliśmy informacji o *Otwartej Rzeczpospolitej* osobom, instytucjom i organizacjom z kraju i z zagranicy zainteresowanym naszą działalnością; byliśmy również pytani o to, jak oceniamy obecne w Polsce przejawy rasizmu, antysemityzmu, ksenofobii i nietolerancji oraz skuteczność i metody ich zwalczania i przeciwdziałania im. W 2009 roku odnotowaliśmy blisko 24000 wejść tj. średnio 65 dziennie, średnia liczba wejść na angielską wersję strony w ciągu dnia wahała się między 10 – 15. **Angielska wersja naszej strony internetowej**, w całości honorowo tłumaczona przez Elżbietę Petrajtis-O'Neill, stała się

ważnym i efektywnym narzędziem promocji OR oraz propagowania wiedzy o problemach nietolerancji w Polsce. Zawiera skrót ważniejszych informacji o bieżących interwencjach, artykuły analizujące konkretne problemy prawne, apele i protesty. Z naszej strony korzystało często Europejskie Stowarzyszenie Praw Człowieka z Brukseli, ECRI, a ostatnio również członkowie brytyjskiego parlamentu. Na stronie internetowej podajemy informacje o naszych sponsorach. Poza stroną startową (Aktualności), najczęściej wyświetlane podstrony to: „O Stowarzyszeniu" (2990 wejść), „Konkurs im. J.J. Lipskiego (2961 wejść), „Władze" 2428 (wejść), „Prawo przeciw nienawiści" (2340 wejść). Najczęściej wyszukiwane frazy to: „ONR" (21 razy), „rozwinąć skrzydła" (15 razy), „Wolniewicz" (13 razy), „Wieczorkiewicz"(12 razy) i „Bubel" (11 razy). Zostało uruchomionych 11 sond. Zrezygnowaliśmy z włączonej początkowo możliwości komentowania artykułów, ponieważ, niestety, w większości zawierały wulgarne i antysemickie treści.

Utrzymujemy kontakt z mediami. Przede wszystkim są to lokalne wydania Gazety Wyborczej, z którymi współpracujemy przy podejmowaniu lokalnych interwencji i które często nas wspierają. Gazeta Stołeczna informuje o niektórych naszych przedsięwzięciach (np. o wydarzeniach związanych z 19 kwietnia, konkursem im. Jana Józefa Lipskiego); wydanie ogólnopolskie GW zamieszcza nasze niektóre listy otwarte i apele oraz artykuły dotyczące naszych projektów (np. tekst prof. Antoniego Sułka o niektórych wynikach projektu *Prawo przeciw nienawiści*. Stacje radiowe (PR I, PRII, Antyradio, TOK FM) i sporadycznie telewizyjne (TVP Info, Polsat) proszą nas o komentarze do aktualnych wydarzeń. Antyradio nadało godzinną audycje poświęconą Otwartej Rzeczpospolitej i podejmowanej przez stowarzyszenie problematyce. Sądzimy jednak, że w tym obszarze można by zrobić więcej. Wiążemy też oczekiwania z założoną niedawno przez jednego z członków OR stroną Stowarzyszenia na Facebooku, która ma już (25 lutego 2010) 810 fanów.

Zarząd Główny

Warszawa, marzec 2010